

Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ
AMERIKOJE ORGANAS

No. 12

New York, N. Y. 10001, 1973 m. birželio-June 15 d.

66 METAI

DVIEJŲ VEIKLIŲ SLA APSKRICIŲ SUVAŽIAVIMAI

Antrosios Apskrities - Worcester, Mass.

Trečiosios Apskrities - Pittsburgh, Pa.

SLA veikliosios Trečiosios Apskrities dalis delegatų. Jų tarpe matome pačius veikliausius SLA narius Antrojoje Apskrityje. Jų tarpe ir Pildomosios Tarybos Prezidentas Povilas P. Dargis. Delegatai išsipareigojo sunkiai padirbėti.

From left to right (1) Ruth Stankevičiūtė, (2) Loraine Harris, (3) Regina Baikaitė, (4) Jerry Welt. All members of SLA Kuopa 43, Regina Baikaitė at the meeting was elected secretary and Lorain Harris treasurer.

SLA 2-sios apskr. suvažiavimas įvyko birželio 3 d. Worcester, Mass. Į jį atvyko apie 40 atstovų. Dalyvavo ir Pildomosios Tarybos prezidentas Povilas P. Dargis, vicepirm. Aleksandras Čaplikas ir sekr. Algirdas Budreckis.

Dr. A. Budreckis išaiškino įvairius komplikuotus draudimus ir kitus S. L. A. reikalus. Gražia kalbą pasakė pirmininkas Povilas P. Dargis.

Suvažiavimas paskyrė Keleiviu \$25, Sandarai - \$15.

Į apskrities valdybą išrinkti: pirm. Aleksandras Čaplikas, vicepirmininkas Mikas Gofensas, sekr. Harris, išd. Regina Baikaitė, išd. glob. Antanas Andriulionis ir Juozas Krasinskas. Organizatoriai - Mikas Klimas, Antanas Tamkus, Alfonsas Baika ir Antanas Andriulionis.

Dalyvavo ir jaunų atstovų. Buvo matyti svečias iš Miami, Florida, Vincas Jankus buvęs bostonietis.

Suvažiavimui vadovavo A. Čaplikas ir M. Gofensas.

ŠAUNUS BANKETAS

Suvažiavimo atstovams pagerbti SLA 57-ji Kuopa surengė banketą. Dalyvavo per 200 asmenų. Vadovavo Ant. Tamkus. Puikias kalbas pasakė Povilas (Tąsa 3 pusl.)

MININT BAISIUSIUS BIRŽELIO ĮVYKIUS

Pabrėžė dr. Vinco Kudirkos žodžius

1973 m. birželio 3 d., po SLA 2 apskrities suvažiavimo Worcester, Mass., visi Kuopų atstovai buvo pakviesti prisidėti prie SLA 57-osios Kuopos sukaktuvinio banketo. Erdvioje Worcesterio lietuvių piliečių klubo salėje sugužėjo virš 160 žmonių; šalia šeimininkų, t. y. 57 Kp. narių, dalyvavo 7 Massachusetts Kuopų atstovai, lietuvių organizacijų veikėjai, lietuvių kilmės miesto pareigūnai, 3 SLA Pildomosios Tarybos nariai ir svečias iš tolimos Floridos - Vincas Yankus.

Banketą atidarė 57 Kuopos naujasis pirmininkas, SLA veteranas Antanas Tamkus labai įspūdingai atidarė sukaktuvinę puotą, perstatydamas svečius iš miesto savivaldybės ir iš SLA vadovybės. Vietos klebonas, kun. Budzeika sukalbėjo maldą. Angliškai apie Susivienijimą tarti žodį buvo pakviestas SLA Sekretorius Algirdas Budreckis. Po jo sekė Worcesterio miesto mero-burmistro pavaduotojas Thomas Early, kuris S. L. A. Prezidentui Povilui P. Dargiui įteikė auksinį miesto "raktą". Paašškėjo, jog burmistro Early žmona yra vietos lietuvaitė (iš namų: Andriulionytė).

Parengimui atitinkamą orumą ir minėjimo nuotaiką davė SLA Prezidento Povilo Dargio kalba.

- Kalbant apie Susivienijimą, - prabilo Prez. Dargis, - šiandien su džiaugsmu ir pagarba galime pasakyti, kad mūsų pirmųjų ateivių kūrinys yra išaugęs į lietuvišką žuolį, o jo paunksmėje telkiasi tūkstančiai lietuvių.

Salė nurimo. Visų dėmesys buvo nukreiptas į kalbėtoją. SLA Prezidentas toliau tęsia savo kalbą, skirdamas savo žodžius nenariams, kurie sudarė pusę svetainės. "Daugelis jau esate girdėję, kad SLA yra apdraudęs organizacija. Savo tikslais ir paskirtimi SLA yra lyg dvilypis organizmas: organizacijai rūpi visuomeniški darbai, o greta to - ji nariams atlieka ir medžiaginių patarnavimų, apdraudų pavidale.

(Tąsa 3 pusl.)

Suvažiavimas įvyko š/m gegužės 20 dieną, Lietuvių Piliečių Salėje.

Suvažiavimą atidarė ir pravedė Apskrities pirmininkė Viola Stanny, o jai pagelbėjo vicepirm. Ona Triška. Finansinį raportą išdavė Elizabeth Zilinskienė ir Gertrūda B. Dargienė. Išdo Globėjos Juliana Adriulionis-Comley ir Marijona Zdanckienė pranešė, kad jos peržiūrėjo knygas ir pažymėjo, kad finansiškai apskritis stovi gerai ir atskaitomybės knygos tvarkomos kuo geriausiai.

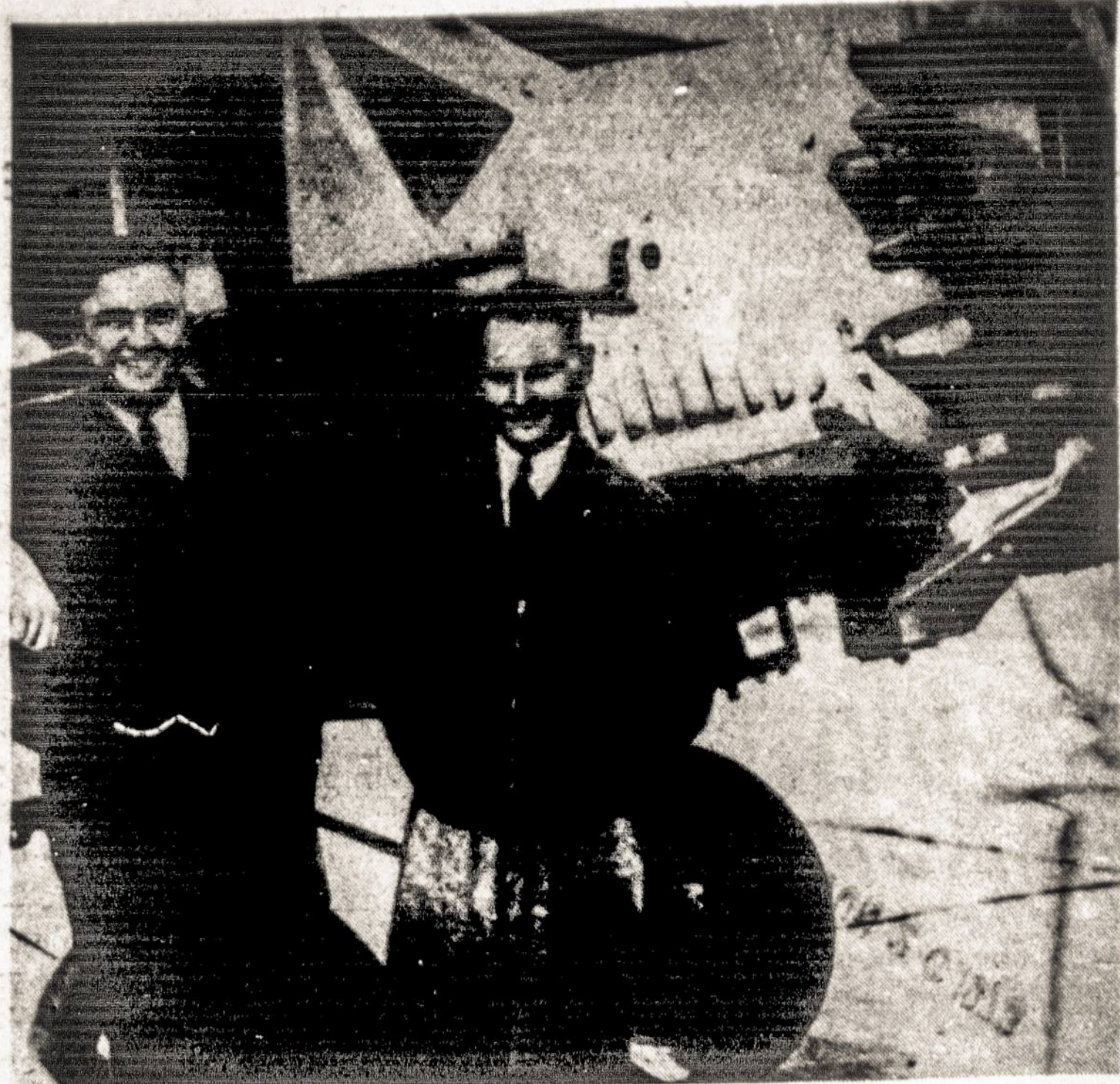
Parengimų Komisijos nariai: Anna Ott, Bulevičienė, Jonas Drasutis ir Angela Marmokienė padarė platų pranešimą apie įvykius ir rengiamus Apskrities parengimus. Dėl numatomų parengimų pasisakė Jonas Mažukna, A. Vainorius, Jurgis Zilinskas ir kiti.

Iš perskaityto praeito suvažiavimo protokolo, kurį atliko Mrs. E. Zilinskienė, pavaduodama savo vyrą Jurgį Zilinską, paašškėjo, jog SLA 3-čia Apskritis nemažai yra prisidėjęs pinigais, apmokant dalį kelionės tiems Seimo (Miami) delegatams, kurių Kuopos priklauso apskričiai.

RŪPINASI GAUTI NAUJŲ NARIŲ

Suvažiavime dalyvavo mūsų pittsburghietis SLA prezidentas Povilas Dargis, kuris painformavo susirinkusius apie numatomus

(Tąsa 3 pusl.)

Darius - Girėno skridimo 40 m. sukakties proga

Kai mūsų dienomis aviacija jau taip tobulai išvystyta, jog tiksliai žinome laiką, kada lėktuvu pasieksime numatytą vietovę, retai kam į galvą ateina mintis, kiek vargo, darbo ir aukų tas lėktuvų išstebulimas pareikalavo. Praeityje transatlantinis susisiektimas buvo laivais, kuriais daugumoje gana vargingas kelionės iš Europos į Ameriką atliko ir mūsų lietuviai, tada keliaavę ištisais savaites. Mūsų laikais tą pačią kelionę lėktuvais patogiai atliekame per kelias valandas. Vakare sėdę į lėktuvą, anksti rytą jau esame Europoje. Vakare išskridę, rytoj priešpiečiame esame Lietuvoje.

Aviacija jau tiek toli pažengė, kad ne tik į Mėnulį skrendama, šiuo metu žmonės skraido beveik mėnesį laiko po erdvę! Jie fotografuoja žemę, kitus kūnus erdvėje, renka mokslui žinias.

* * *

1933 metais ne visi ir aviacijos žmonės apie tai pagalvojo. Bet, kaip žinome, taip galvojusių ir tokiems planams vykdyti pasiruošusių buvo ir lietuvių tautos sūnų. Tai buvo lakūnai Steponas Darius ir Stasys Girėnas, kurių sukaktį kiekvienais metais liepos 17 paminime. Šiomet ją minėsime jau 40-tą kartą.

* * *

Dėl ko jie žuvo - teliko tik spėlioti: ar pakenkė audra, ar buvo pašauti, ar nustatyti jūrų paviršiaus pagrindu instrumentais suklaidino ir Soldino apylinkių aukštumose rodė, kad lakūnai skrenda aukštai, kai siekė aukštų medžių viršūnes, ar pristięgę benzino, skrido žemyn, ieškodami vietos nusileisti, neišaiškėjo.

* * *

Iš pasaulinio masto žmonių susilaukiame įvertinimo, kad lietuvių tauta įnešė daug į besivystančią aviaciją.

Iš aviacijos istorijos patiriame, kad Darius ir Girėnas yra pripažinti drąsesniais net už tokius istorijoje nepamirštamus lakūnus, kaip Willy Post, kuris beveik dieną anksčiau išskridęs, pabūgo besiartinančios audros ir, atlikęs 6342 km. kelio, nusileido Berlyne, nebaigęs savo užsibrėžtos tolimesnės kelionės be sustojimo. Darius-Girėnas pasiryžo kelionę baigti.

* * *

Aviacijos istorijoje pažymima, kad 1933 m. mūsų Darius ir Girėnas, nenusileidę nuskrido net 6411 kilometrų. Jie tada pasiekė antrą rekordą pasaulyje pagal tolį ir ore lėktuvo išbuvimo laiką!

Tuo jie prisidėjo prie dabartinio geriausio tarpkontinentinio oro kelio nutiesimo. Lietuvių skridimas aviacijoj pripažintas tiksliausiai nustatytu per Atlantą keliu. Ir tą kelionę atliko be radijo įrengimų! Aviatorių pripažinta, kad Darius ir Girėnas pasiekė geresnių rezultatų, negu lakūnai, skridami tada turimais moderniausiais lėktuvais ir naudodamiesi pačiais brangiausiais įrengimais.

* * *

Darius-Girėnas iš New Yorko išskrido ne pilniausiai pasiruošę dėl to, kad juos tada atakavo kai kuri lietuvių spauda, priekaištavo skridimo aukotojai. Kai kurie jų net drįso įtarti, kad Darius-Girėnas tik norėję pasipinigauti. . . Tik jiems žuvus, viskas pamiršta, ir visi buvo priversti pripažinti šių didvyrių didžius nuopelnus!

Taip gerai lietuviams pažįstama mūsų transatlantinių didvyrių nuotrauka!

Lituanicos lėktuvo šonas su skridimo rėmėjų vardais - Kauno muziejuje.

* * *

Dabartinės Lietuvos laikais - 1958 m., buvusiam Karo Muziejuje Kaune, pavadintam Istorijos muziejumi, ištisos centrinės patalpos pavestos Darius-Girėno lėktuvui Lituanica, foto nuotraukoms ir visai istorinei medžiagai, kuri tebuvo besurinkta. Surinkus sudužusio lėktuvo dalis, pusė lėktuvo atstatyta. Vienoje pusėje aiškiai matyt skridimui Amerikoje aukojusiųjų vardai bei pavardės. Šių eilučių autorius prisimena, kaip 1933 m. teko jam tuos vardus didžiulėm raidėm ant lėktuvo šonų surašyti, ir koks buvo jausmas, juos vėl pamačius, lankantis muziejuje 1971 m.

* * *

Vienokiu ar kitokiu būdu Amerikoje visose kolonijose Darius-Girėnas pagerbiamas, jų skridimo ir žuvimo proga. Chicagoje ir Brooklyne svarbieji minėjimai kasmet tebevyksta prie Dariui ir Girėmui paminklų. Visose kolonijose jų vardu pavadinti klubai, ar jų vardais pasivadinusios draugijos mūsų nepamirštamuosius didvyrius taip pat tinkamai pagerbia, atnaujina tautoj patriotinius jausmus.

* * *

Tegu visi lietuviai SLA nariai savose kolonijose vienokiu ar kitokiu būdu pagerbia Darių ir Girėną.

Prisiminkime, kad skridimui SLA yra nemaža prisidėjęs. Aukojo tiek atskiri nariai, tiek Kuopos. Lakūnai yra lankęsi ir Susivienijimo bei Tėvynės redakcijos patalpose, lankęsi daugelio Kuopų mitinguose. Nė iš vieno SLA narių būrelio mūsų didvyriai neišėjo be skridimui aukos! Prisiminkime juos ir liepos mėnesio susirinkimuose ir dalyvaikum bendruose minėjimuose.

Pagerbdami Darių ir Girėną, pagerbiame ir visą lietuvių tautą, nes jie lygiai pagerbiami Amerikoje ir Lietuvoje. Tuose pagerbimuose suartėjame vieni su kitais, surandame bendrą kalbą - kuri mus riša, o ne ardo, ir pasidžiaugiame, kad yra toks ryšys, kuris jungia visus lietuvius. JONAS VALAITIS

Worcester, Mass.

(Atkelta iš 1 pusl.)

Dargis, dr. Algirdas Budreckis, Aleksandras Čaplikas, Mass. selmelio atstovas Charles Buffone ir miesto mero atstovas Tamas Early. Jo žmona Andriulionytė. Mėras įteikė SLA prezidentui P. Dargiui net Worcesterio miesto raktą.

Meninėje dalyje pirmą kartą teko girdėti dainuojant jauną gražaus balso Paulą Brožytę, kuri angliskai padainavo 3 dainas. Dainavo ir vyrų kvartetas (V. Roževičius, J. Bruožys, H. Henrikaitis ir H. Ulrikaitis), kuriam pianinu pritar Olga Keršytė.

Bankete buvo senų ir jaunų, vietinių ir iš toliau atvykusių. Iš Floridos dalyvavo Vincas Jankus, iš Brocktono Mickevičiai, iš Bostono Jonas Tuinila, Juozas Lekys, Ona Šiugždienė, S. Kontautas, Čaplikai, Antanas Andriulionis, vietiniai veikėjai Juozas Glaveckas, Jonas Dvareckas, Jonas Norkevičius, Steponas Šurkus, St. Kleinas, Pranas Stanelis ir kiti.

Banketo svečius patenkinti, sunkiai dirbo Danutė ir Zigmą Snarskiai, Matulevičiai, Vyt. Mačys, V. Dabrila, A. Zenkus, A. Tamkus ir kt.

PALAIIDOJO V. PURVINSKIENĖ

Gegužės 29 d. Notre Dame kapinėse palaidota Viktorija Ališauskaitė-Purvinskienė, 81 m. amžiaus, mirusi Missourii valstijoje, kur gyvena jos dukterė. Ji palaidota greta savo vyro Stasio.

Purvinskaiai nuoširdžiai globojo anuomet garsų teatrą Dzimdzi-Drimdzi, kai jie atvykdavo į Worcesterį.

Išsėkis ramiai, miela Viktorijai!

NETEKOME ŽYMAUS
ILGAMEČIO VEIKĖJO
LEONO YABLONSKIO

Gegužės 18 d. šv. Jono kapinėse palaidotas senosios kartos žymus veikėjas - organizacijų kūrėjas Leonas Yablonskis, 82 m., kilęs iš Žemaitijos nuo Skuodo.

Paliko liūdinčią šeimą žmoną Veroniką, 4 sūnus ir vieną dukterį Aldoną Šimkauskienę ir daug anūkių.

Sūnūs buvo pasižymėję sportininkai. Jų vardai skambėjo per plačią Ameriką. Juozas - Holly Cross kolegijoje. Vytautas - Columbia universitete. Leonas - North Eastern universitete. Alfonsas taip pat.

Aldona buvusi slaugė.

J. KRASINSKAS

So. Boston, Mass.

MASS. SANDAROS APSKRITIES
SUAŽIAVIMAS
ĮVYKO ALEKSANDRŲ CHAPLIKŲ
REZIDENCIJOJE

Sandaros 1-mosios Apskrities suvažiavimas gegužės 20 Aleksandrų Chaplikų namuose, So. Boston, Mass., pradėtas 2:15 v. p. p. Vadovavo B. Grigaliūnas, sekretoriavo J. Krasinskas.

Dalyvavo šie Kuopų atstovai ir nariai: A. ir Al. Baikai, Jenelūnai, TĖVYNĖ, 1973 m. birželio-June 15 d.

MININT BAIŠIŲ BIRŽELI

(Atkelta iš 1 pusl.)

Sis medžiaginis organizacijos pajėgumas sudaro arba teikia galimybę palaikyti ir atlikti tautinius bei visuomeninio pobūdžio darbus. . .

Šiuo metu mūsų organizacijos uždaviniai ir siekiai yra labai panašūs į tuos, kurie buvo kada kūrėsi Susivienijimas ir gyveno savo pirmuosius metus. Ir tada vyko kova už tautos teises ir laisvę. Tame judėjime efektingai dalyvavo Susivienijimas - savo darbu ir lėšomis. Šiandien mūsų kova žymiai sunkesnė, nes priešas daug nuožmesnis, klastingesnis ir piktesnis. Todėl mes turime daugiau suglausti savo gretas, nelikti palaida minia, bet būti stipriai organizuota visuomenė. Tik drauge susibūrę, visi, neatsižvelgdami politinių skirtumų ar religinių įsitikinimų, būsime daugiau pajėgūs vesti kovą už mūsų tautos teises ir Lietuvos nepriklausomybės atstatymą. . .

Pagrindinis kalbėtojas tuojuo perėjo į šio mėnesio reikšmingą minėjimą, į prisiminimą birželio tremimų.

"Šiandieną esame išvakarėse minėjimo didžiosios mūsų tautos tragedijos - sakė P. Dargis - tai yra, baisiosios birželio nelaimės, kurią teko pergyventi mūsų tautai! Vaizdingais žodžiais, su patosu ir gedulingu tonu jis atpasakojo 1940 metų įvykius, pagaudamas tuometinę nuotaiką ir užjausdamas tautiečių pergyvenimus. Tūlą klausytoją pagavo nervingas šturpas, nevienas nubraukė ašarėlę.

Pats kalbėtojas taip pat lūkterėjo, nubraukdamas nuo skruosto ašarą. Atsigavęs, jis išsitiesė ir stamantriai stentorišku balsu tarė šiuos žodžius:

"Nemirtingasis lietuvių tautos pranašas dr. Vincas Kudirka, lyg ir numatydamas būsimas Lietuvos nelaimes savo eilėraštyje 'Maniešiams' rašė:

Jeigu audra ištikus verstų stulpą vieną
iš tų, kurie prilaiko Jūsų namo sieną,
Namas negrius - iš baimės Jūs neišlakstykit
Tik vietoj ano stulpo tąją pačią dieną -
Tuoju kitą statykit!

ir Kudirka toliau pataria:

"O, Lietuva mano, priešui ant tavęs įnirtus, Tu privalai hidra tapti ta, kuriai galvą nukirtus, tuoj kelios galvos vieton jos išdygsta!"

Povilas Dargis toliau publikai dėstė birželio įvykių reikšmę:

"... naujieji Lietuvos okupantai, smūgis po smūgio, pridėdami negirdėtus žiaurumus, nukirto Lietuvos laisvės ažuolą ir visą savo darbų buitumą vainikavo žiauriais birželio įvykiais. Baisių birželio įvykių dar niekas tinkamai neaprašė ir neatvaizdavo, nes nėra galimybių aprašyti tą didžią neišmatuojamą jūrą mūsų mielos tautos kančių. . . Ką per pirmąją okupaciją okupantai nespėjo padaryti, tą jie atliko per antrą okupaciją, net su kaupu".

Baigtamas kalbėtojas klausytojams priminė išėivijos pareigą:

"Nors karas seniau pasibaigė, ar yra taika mūsų gimtojoj žemėje? Mūsų brolių akys nukreiptos į demokratinį pasaulį, mes esame jų viltis ir jų gyvasis balsas. Mes nepailstamai turime kalbėti ir pasauliui skelbti apie mūsų brolių bausią priespaudą ir kančias. . . Kova už Lietuvos išlaisvinimą gali būti sunki ir ilga. Tik būdami organizuoti tik visi bendrai dirbdami, mes galėsime to atsiekti!"

VIEŠĖJĖS MERKINĖJE

inž. Al. Chaplikas, ir A. Andriulionis.

Sandaros 16 Kuopos atstovai: J. Stankevičius, A. Tamulevičius, J. Krasinskas, B. Grigaliūnas, A. Tamkus, V. Macys ir V. Ilgūnas.

24 Kuopos atstovai: T. Miliauskas ir L. Šakys.

Sekr. J. Krasinskas perskaitė protokolą, kuris buvo priimtas be pataisų ir pastabų.

Kuopų viršininkai pateikė raportus iš Kuopų stovio. Pasirodė, kad visos Kuopos neblogo gyvena finansinių ir narių atžvilgiais. Ypač gerai gyvena 24 Kuopa Brocktone.

Paskirta aukštesnė spaudai palaikyti - po \$15 Sandarai ir Keleiviui.

Kitas suvažiavimas įvyks Brockton, Mass. kitais metais balandžio pradžioje.

Į Valdybą išrinkti: pirm. Al. Baika iš Bostono, Miliauskas iš Brockton, vice antras vicepirm. J. Krasinskas iš Worcesterio, sekretorium V. Ilgūnas iš Worcesterio, Brockton, Ma, antras vicepirm. J. Krasinskas iš Worcesterio, sekretorium V. Ilgūnas iš Worcesterio, išdininku inž. Al. Chaplikas iš Bostono; išdo globėjai V. Mačys iš

Worcesterio ir A. Andriulionis iš Bostono, L. Šakys iš Brocktono.

Vienos minutės tyła pagerbti mirusieji.

Dalyviai nuoširdžiai dėkoja A. Chaplikui už puikias vaišes. Dėku A. ir Al. Baikams už taip malonų, nuoširdų patarnavimą.

J. KRASINSKAS

VIOLA ŠIMKŪNAITĖ - STANNY
SLA 3--osios Apskrities Pirmininkė

Pittsburgh, Pa.

(Atkelta iš 1 pusl.)

SLA darbus, ragindamas Kuopų organizatorius pasistengti prirašyti naujų narių į Susivienijimą. Jis patarė šio suvažiavimo dalyviams, kad jie ateinančiam Apskrities Suvažiavimui sukviestų visų Kuopų veikėjus ir organizatorius bendrai aptarti naujų narių verbavimą į SLA. Į tokį apskrities suvažiavimą atvyktų ir SLA Centro Sekretorius dr. Algirdas Budreckis.

Suvažiavimas praėjo geroje nuotaikoje.

"DELEGATAS"

Chicago, Ill.

Gintaro balius debiutantė

MONICA JOYCE AUSTIN

Monica Joyce Austin, gyvenanti Beverly Shores, Indianoje bus debiutantė šių metų Gintaro Baliuje, kuri rengia Chicagos Lietuvių Moterų Klubas. Monikos tėvai Christina ir Charles Austin. Jos tėvelis yra filmavimo ir filmų perteikimo specialistas, motina Christine Krikščiūnaitė yra dienraščio Naujienų administratorė ir veikli SLA organizacijoje, buvusi Chicagos Lietuvių Moterų Klubu pirmininkė. Ji bus šių metų Gintaro Balius vedėja.

Monikos sesuo Christine, buvusi kiek seniau debiutantė, jos senelė Josephine Krikščiūnas yra veikli lietuviškose organizacijose. Ji yra ilgus metus Chicagos Lietuvių Moterų Klubu narė. Senelis Jokūbas Auškalnis ilgus metus buvo Draugo laikraščio agentas ir rėmėjas.

Monika dabar studentė Rogers Sr. aukštesniojo mokykloje, jos pagrindinis mokslas yra sportas ir gimnastika. Baigusi mokslus bus mokytoja. Mokykloje yra viena pirmųjų mokinių, su aukštais pažymėjimais, dirba mokyklos bibliotekoje ir kartais nuo karto padeda ir Naujienose. Gintaro Balius įvyks birželio 24 d. Olympia Fields Country Club patalpose, Chicagoje.

Ansonia, Conn.

SLA 66 Kuopos nariai atsiminkit, kad kitas susirinkimas įvyks liepos-July 8 dieną priprastu laiku ir vietoje. Čia bus progaužaimokėti mokėtis ir pasitarti kitais reikalais.

VALDYBA

ŠEŠIASDEŠIMT METŲ SLA GRETOSE

Salomėjos Narkėliūnaitės tekstas
ir nuotrauka

Birželio mėnesio pirmojo ke-
tvirtadienio vakarą, tą dieną, kai
mūsų SLA 38 Kuopa paprastai šau-
kia savo mėnesinį susirinkimą,
po pirmininko adv. Stp. Briedžio
pranešimo, savo veiklą apžvelgė
valdybos vicepirmininkas. Jo pa-
skutiniai žodžiai buvo:

- Dabartės negaliu jau daugiau
dirbti - mano akys nelabai man
tarnauja. -

Taip kalbėjo Petras Mačys, 60
metų išbuvęs SLA gretose, iš jų
neišėinąs, bet pasitraukęs iš or-
ganizatoriaus ir kitų darbų, ku-
riems reikia stiprių kojų ir švie-
sių akių.

- Rinkdamas narių duokles, ne-
šiodavausi ir pinigus, o dabar jau
atėjo tokie laikai, kai ne taip
saugu su pinigais vaikščioti, - tę-
sia jis toliau, lyg ir teisindama-
sis, kad išsitraukia iš aktyvios
tarnybos savo pamėgtojoje organi-
zациijoje.

Bet Petriui Mačiui nereikia il-
gai aiškinti. Susirinkusieji puikiai
supranta jo padėtį: prisidėjo dar
ir jo žmonos liga, o, be to, jie-
dvim irgi ne jaunutė. Ir susi-
rinkimas sutinka pilnai su Petro
Mačio raginimu, kad dabar į SLA
organizatorių darbą reikėtų
įtraukti daugiau jaunesnių žmonių.
O Petras Mačys, kuris jau eina aš-
tuntą dešimtį, yra įrašęs į SLA
ne vieną tautietį, kai tas dar buvo
vystyklusose, ir dabar tokie pilnai
galėtų būti savo vyresnio brolio
pavduotoju. Taigi, reikia tuojau
pat pradėti ieškoti Kuopai bent ke-
leto jaunesnio amžiaus narių vei-
kėjų. Taip galvoja išdo globėjas
Jonas Valaitis ir kiti.

PETRAS MAČYS PASAKOJA

Tuo tarpu, išsėmę susirinkimo
darbotvarkę, tęsiame pasikalbėji-
mą su mūsų vicepirmininku Petru
Mačiu. O jis ir pasakoja mums,
kaip jis - 17 metų amžiaus jaunu-
lis nuo Marijampolės (iš Valčiuvos
kaimo), gavęs iš brolio Vinco šip-
kartę, 1913 m. atvyko į Ameriką ir
pradėjo savo pirmąsias dienas
Chicagoje. (Beje, ilgamitui į Ame-
riką buvo suplaukę iš viso šeši
broliai Mačiai ir dvi jų seserys.
Iš jų tik Petras gyvas.)

Pamatęs sunkias gyvenimo są-
lygas ir dar būdamas broliui sko-
lingas už visas išlaidas, susiju-
sias su atvykimu, dar tais pačiais
metais jis įstojo į SLA.

- Jeigu dabar čia prisieitų nu-
mirti, tai nors palaidojimui brolis
turėtų, - prisimena Mačys. Bet
jis nenumirė, ir šiemet jau 60
metų, kai jis SLA narys.

Pusantrų metų išbuvęs Chicago-
je ir patyręs visokių pergyveni-
mų, Mačys parašė savo broliui
Jurgiui į Brooklyną, kad jam Chi-
cagoje nesiseka. Pasiskolinęs \$15
ir prisidėjęs savo turimus \$5, Ma-
čys nusipirko geležinkelio bilietą
ir pasiekė New Yorką 1914 m.

BROOKLYNE KITAIP

- Į Brooklyną - kaip į Lietuvą -
sako Mačys ir pasakoja savo per-
gyvenimus. Brooklyne jam sekė
geriau.

Mačys visą savog gyvenimą duoną
pelnėsi iš siuvimo. Chicagoje pra-
dėjo, gaudamas \$7-8 per savaitę.
Tuo metu ten dar ir neramumų
buvo, darbininkams į uniiją organi-
zuojantis. Mačys ten įstojo į uni-
ją ir dar daboklėje pasėdėjo, kol ji
kartu su kitais, išėmė unijos atsto-
vai, kai savininko pasamdyta poli-
cija juos suėmė už piketavimą prie
unijos nesidedančios darbovietės.
Chicagoje dėl menko uždarbio jis
ne tik broliui Vincui skolos neat-
davė, bet dar ir naujų pasidarė.

Brooklyne Mačys uždirbdavo
triskart daugiau. Čia jis taip pat
įstojo į uniiją, į ta pačią, kur buvo
Chicagoje. Apsimokėjo skolas ir
pradėjo gyvenimą kaip reikiant, o
1923 m. gegužės 10 d. sukūrė šei-
mą su Amerikoje gimusia ir užau-
gusia Marija Barzdaityte. Su ja
susilaukė trijų dukrų, kurios dar-
bar ir pačios sukūrusios savo šei-
mas ir duoda progos tėvukui pasi-
girti, kad jis turįs net septynis
anūkus. Beje, kai kalbėjomės su
Mačiu susirinkime nebuvome ži-
noję, kad šiemet gegužės 10 d.
Mačys minėjo savo vedybų pen-
kiasdešimtmetį. Prof. Stukas tą
žinią savo metu per radiją prane-
sė ir pareiškė: Sveikiname! At-
rodo, kad ir visi mūsų 38 Kuopos
nariai prisidės visa širdimi prie
to žodžio SVEIKINAME!

20 METŲ PAS SACHS

Bet Mačiui pradžioje nebuvo taip
lengva. Dienomis žmogus dirb-
davo, vakarais vaikščiodavo mo-
kytis angliškai. Jis dirbdavo dau-
giausia krautuvėse, taisydamas
kostiumus išpardavimų metu. O
kai Brooklyne sumažėjo uždar-
biai, jis susirado darbo didžiau-
siose krautuvėse, ir vienoje tokių,
Sachs Fifth Avenue, jis išdirbo
per 20 metų, daugiausia taisyda-
mas vyriškas kelnes. Iš ten ir į
pensiją išėjo.

Maloniai jis prisimena tą savo
darbą Sachs bendrovėje, kurioje
jam teko kartu dirbti su Valteriu
Keršuliu.

- Geras štoras buvo, geras atos-
togas duodavo, gerą nuolaidą, ką
nors perkantis, - prisimena Ma-
čys.

LAIKRODŽIO SIMBOLIKA

Savo pensininko gyvenimą Ma-
čys įvairino, dalyvaudamas lie-
vių susibūrimuose, kurių pagrin-
dinis jam buvo SLA. Pradžioje
Brooklyne jis priklausė 83 Kuopai,
bet, tai sugriuvus, perėjo į 38, ku-
rioje ir savo sukakties susilaukė -
1952 m. Kuopa jį atžymėjo už jo 20
metų išdininkavimą ir jam auksinį
laikrodį nupirko.

- Tai ne tik prisiminimas, bet ir
puikus laikrodis, labai gerai eina, -
sako Mačys, ištiesdamas ranką ir
laikydamas laikrodį kaip kokį or-
diną.

Visi apžiūrime jo laikrodį, su
įgraviruotu jo vardu ir pavarde,
ir kartu su juo gėrimės. Tas lai-
krodis gal ne tiek pinigine verte,
kiek savo simbolika brangus. Ma-

PETRAS MAČYS, SLA 38 kuopos vicepirmininkas ir organizatorius

čys gyveno su tuo laikrodžiu, jautė
jo retežėlį ant savo rankos ne kaip
kokio kalinio grandinę, bet kaip
malonų ryšį su organizacija, ku-
riai jis visą savo amžių priklauso
ir kuri įvertina jo nuopelnus.

Kalnų toje organizacijoje Petras
Mačys nenuvertė, bet jis atliko
daugiau negu eilinę savo, kaip na-
rio, pareigą - darbos valdyboje,
rinkdavo duokles, deponuodavo pi-
nigus banke, prirašinėjo naujus na-
rius. Jo prirašytųjų tarpe buvo ir
tokių, kaip pvz. Aimanas, kurie vė-
liau, kaip organizatoriai, pasiekė
didelių rekordų.

Šalia SLA, Mačys dar dalyvauja
Liet. Darbininkų Draugijos 7 Kuo-
poje. Yra buvęs jos valdyboje ir
bendrai aktyviai reiškėsi veikloje.

Baigę susirinkimą ir skirstyda-
miesi namo, Petriui Mačiu linkėjo-
me, kad, nežiūrint jo brandaus am-
žiaus, tas jo auksinis laikrodis
dar ilgai jam būtų reikalingas. . .

CICERO KUOPA PERSITVARKO

SLA 301 Kuopa savo visuotinia-
me susirinkime birželio mėn. pra-
džioje išsirinko naują valdybą.
Valdybos urėdai šiaip pasiskirs-
tė: pirmininkas - Kazys P. De-
veikis, vicepirm. - Stepas Pau-
lauskas, finansų sekretorius ir or-
ganizatorius Alfonsas Kizlaitis,
protokolų sekretorius Vincas
Bigelis, kasininkas - Kazys Genis,
o išdo globėjai - Rožė Račauskie-
nė bei Leščinskas.

Pradedant š. m. liepos-July 1 d.
nariams patariama savo mokes-
čius siųsti šiuo adresu: Alfonsas
Kizlaitis, 1520 So. 48th Court,
Cicero, Ill. Naujasis Kuopos fi-
nansų sekretorius yra kilęs iš
Zemaičių Kalvarijos, atvykęs į
Ameriką dar prieš depresiją.

S. PAULASKAS

Cicero, Ill.

TRYŠ SUKAKTUVININKAI
301 KUOPOJE

Šiemet SLA 301 Kuopos nariams
Kazliui Deveikiui ir Rožei Ra-
čauskienei sukako 85 metai. Ne-
trukus prie jų prisidės dar Jonas
Shumakeris. Kuopa birželio 24 d.
šiemis veteranams ruošė pagerb-
tuves. Tai gera progą visiems
Susivienijimo nariams pasvei-
kinti sukaktuvininkus, ypač ilga-
metį Kuopos finansų raštininką ir
seimų dalyvį Kazį Deveikį.

Chicago, Ill.

SLA LODGE 63 ROSELAND
meeting to be held Sun., July 8th,
1973 at 12:00 noon - at Chicago
Savings & Loan, 6245 S. Western
Ave.

Important meeting, please at-
tend. After the meeting refresh-
ments will be served.

- VALDYBA

KIEKVIENO SLA NARIO
PAREIGA GAUTI NAUJŲ
NARIŲ SUSIVIENIJIMUI!

1972 m. SLA KETVIRTOJO KETVIRČIO APYSKAITA

SLA APYSKAITA

PAJAMOS

	spalis	lapkritis	gruodis
Visų Kuopų duoklės	\$ 8,952.31	\$ 6,191.93	\$ 8,109.26
Bonų nuošimčiai	20,098.39	16,285.94	8,229.21
Atmokėtos morgičių paskolos	50.00	1,185.00	700.00
Atmokėti bonai	---	24,998.62	---
Aukos	76.08	---	---
Nuomos	40.00	---	40.00
Administracija	---	13.00	1.00
Viso	\$29,216.78	\$48,714.49	\$17,079.47

Išmokamos apdraudos

1973 m. gegužės 12 d. žmonai Katrė Indėlas.

MAGDELENA KAZLAUSKAS, 38 Kp., Brooklyn, N. Y., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1941 m. kovo 6 d., mirė 1973 m. balandžio 7 d. Apdrauda išmokėta velionės sūnui Bernardui Kazlauskui.

MAY BANULIS, 38 Kp., Brooklyn, N. Y., gimusi Brooklyn, N. Y. Prie SLA prisirašė 1940 m. sausio mėn. 1 d., mirė 1973 m. vasario mėn. 20 d. Apdrauda išmokėta velionės vyrui Anthony Banulis.

PRANAS VENIS, 38 Kp., Brooklyn, N. Y., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1928 m. lapkričio 14 d., mirė 1973 m. kovo 30 d. Apdrauda išmokėta velionio žmonai Helen Venis.

WILLIAM LABUNSKI, 77 Kuopa, Rockford, Ill., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1922 m. kovo mėn. 5 d., mirė 1973 m. kovo 3 d. Apdrauda išmokėta velionio žmonai Kazei Labunski.

JUOZAS ULINSKAS, 77 Kp., Rockford, Ill., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1913 m. vasario 16 d., mirė 1973 m. kovo 17 d. Apdrauda išmokėta velionio žmonai Petronėlei Ulinskienei.

JOSEPH LUKAS, 175 Kp., Arlington, Mass., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1940 m. gegužės 1 d., mirė 1973 m. kovo 6 d. Apdrauda išmokėta velionio žmonai Stella Lukas.

VISO...\$2,744.00

1973 m. gegužės 19 d.

ANNA PALKA, 30 Kp., Scranton, Pa., gimusi Pittston, Pa. Prie SLA prisirašė 1940 m. sausio 12 d., mirė 1973 m. balandžio 20 d. Apdrauda išmokėta velionės seserei Agnes Jucius.

ANTANAS JARULIS, 40 Kp., Pittsburgh, Pa., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1924 m. gruodžio 14 d., mirė 1973 m. balandžio 17 d. Apdrauda išmokėta velionio žmonai Kazei Jarulenei.

JONAS INDELAS, 41 Kp., Lawrence, Mass., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1916 m. sausio 7 d., mirė 1973 m. vasario 15 d. Apdrauda išmokėta velionio

PAUL E. SAMULITIS, 62 Kp., Lorain, Ohio, gimęs Lorain, Ohio. Prie SLA prisirašė 1954 m. liepos 16 d., mirė 1973 m. balandžio 21 d. Apdrauda išmokėta velionio motinai Anna Stevens.

VERONIKA MISIŪNIENĖ, 124 Kp., Hartford, Conn., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1928 m. gruodžio 8 d., mirė 1972 m. lapkričio mėn. 4 d. Apdrauda išmokėta velionės dukterims, Mildred Misiūnas-Rogers ir Aldona Thomas.

GABRIELĖ ALKSNINIS, 126 Kp., New York, N. Y., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1966 m. gruodžio 1 d., mirė 1973 m. gegužės 6 d. Apdrauda išmokėta velionės sūnui Vytautui Alksniniui.

EDWARDAS LUKOŠIS, 200 Kp., Detroit, Mich., gimęs Spring Valley, Ill. Prie SLA prisirašė 1930 m. balandžio 6 d., mirė 1973 m. balandžio 2 d. Apdrauda išmokėta velionio dukterei Mrs. Peter Demeterakeas.

LEONARDAS GEČAS, 212 Kuopa, Kenosha, Wis., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1925 m. gegužės 3 d., mirė 1973 m. balandžio 10 d. Apdrauda išmokėta velionio žmonai Petronėi Gečienei.

KAZYS ČEPUKAS, 226 Kp., Chicago, Ill., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1923 m. sausio 7 d., mirė 1973 m. kovo 14 d. Apdrauda išmokėta velionio dukterei Valeria Čepukas.

STEPONAS BIEŽIS, M. D., 322 Kp., Chicago, Illinois, gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1917 m. lapkričio 2 d., mirė 1973 m. balandžio 6 d. Apdrauda išmokėta velionio žmonai Onai Biežienei.

MICHAEL MASIS, 352 Kp., Detroit, Mich., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1939 m. gegužės 7 d., mirė 1973 m. kovo 7 d. Apdrauda išmokėta velionio žmonai Teofilė Masis.

VISO...\$7,250.00

1973 m. gegužės 26 d.

JUOZAS KUKLERIUS, 57 Kuopa, Worcester, Mass., gimęs Lietu-

voje. Prie SLA prisirašė 1920 m. kovo 7 d., mirė 1973 m. vasario mėn. 23 d. Apdrauda išmokėta velionio sūnui Anthony P. Kuklerius.

FRANCES T. PAYAUYS, 158 Kp., Springfield, Ill., gimusi Springfield, Ill. Prie SLA prisirašė 1960 m. birželio 30 d., mirė 1973 m. balandžio 19 d. Apdrauda išmokėta velionės vyrui William J. Payauys.

KATRĖ MATULAUSKIENĖ, 204 Kp., Tamaqua, Pa., gimusi Shenandoah, Pa. Prie SLA prisirašė 1931 m. kovo 7 d., mirė 1973 m. gegužės 1 d. Apdrauda išmokėta velionės sūnams Albert ir John Matluskys.

ZIGMAS ZUBRIS, 211 Kp., Mahanoy City, Pa., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1928 m. rugsėjo 9 d., mirė 1973 m. balandžio 26 d. Apdrauda išmokėta velionio žmonai Mary Zubris.

VISO.....\$ 3,900.00

Nuo pradžios šių metų bendrai viso . . \$56,046.00

IŠMOKAMOS TAUPOMOS APDRAUDOS

1973 m. gegužės 12 d.

Vladas Petrauskas, 322 Kp., Chicago, Ill. \$ 500.00
Juzė Petrauskas, 322 Kp., Chicago, Ill. \$ 500.00
Palmira Petrauskas, 322 Kp., Chicago, Ill. \$ 500.00
VISO.....\$ 1,500.00

1973 m. gegužės 19 d.

Frank Brucas, 38 Kp., Brooklyn, N. Y. \$1,000.00

1973 m. gegužės 26 d.

Anele Guntorius, 142 Kp., New Haven, Conn. \$ 400.00
Stefa Kapeckienė, 173 Kp., Lowell, Mass. \$ 500.00
VISO.....\$1,000.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso . . \$9,750.00

IŠMOKAMOS LIGOJE PAŠALPOS

1973 m. gegužės 14 d.

J. Venslovas, 5 Kp., Plymouth, Pa. už 12 sav.
A. Paulauskas, 11 Kp., Waterbury, Conn. už 12 sav.
B. Petraitis, 31 Kp., Lewiston, Me. už 3 sav.
J. Bugailiškis, 40 Kp., Pittsburgh, Pa. už 12 sav.
O. Vasiliauskiene, 43 Kp., South Boston, Mass. už 12 sav.
M. Pranckūnas, 50 Kp., Binghamton, N. Y. už 3 sav. 6 d.
P. Juozapaitis, 50 Kp., Binghamton, N. Y. už 1 sav. 4 d.
A. Dilis, 66 Kp., Ansonia, Conn. už 12 sav.
A. Sacales, 66 Kp., Ansonia, Conn. už 3 sav. 6 d.
J. Draugelis, 66 Kp., Ansonia, Conn. už 6 sav.

J. Ulinskas, 77 Kp., Rockford, Ill. už 2 sav. 4 d.

A. Medzienė, 100 Kp., Racine Wisc. už 11 sav. 6 d.

J. Krasnauskas, 127 Kp., Lynn Mass. už 1 sav.

D. Dirksen, 158 Kp., Springfield, Ill. už 11 sav. 6 d.

E. Žilinskiene, 186 Kp., Canton, Ohio už 9 sav. 4 d.

L. Gečas, 212 Kp., Kenosha, Wisc. už 1 sav. 5 d.

M. Koetter, 214 Kp., St. Louis Mo. už 11 sav. 6 d.

B. Kvaliauskas, 226 Kp., Chicago, Ill. už 12 sav.

A. Jucys, 236 Kp., Toronto, Ont. Canada už 1 sav. 5 d.

N. Vektaris, 236 Kp., Toronto Ont., Canada už 5 sav. 3 d.

K. Otto, 236 Kp., Toronto, Ont. Canada už 6 sav. 5 d.

A. Dupre, 273 Kp., Calumet City, Ill. už 5 sav. 2 d.

D. Preidienė, 273 Kp., Calumet City, Ill. už 6 sav. 5 d.

M. Stulginskiene, 275 Kp., Springfield, Ill. už 2 sav. 3 d.

P. Putrius, 352 Kp., Detroit, Mich. už 6 sav.

VISO.....\$1,234.81

1973 m. gegužės 26 d.

V. Budreikienė, 4 Kuopa, Sioux City, Iowa už 11 sav. 2 d.

A. Sampson, 23 Kp., Shenandoah, Pa. už 6 sav. 6 d.

J. Forman, 38 Kp., Brooklyn, N. Y. už 11 sav. 6 d.

J. Žukauskas, 92 Kp., Courtney, Pa. už 2 sav. 4 d.

P. Peleckis, 224 Kp., Bulpitt, Ill. už 12 sav.

B. Pačkauskas, 236 Kp., Toronto, Ont., Canada už 1 sav. 4 d.

V. Pyragius, 236 Kp., Toronto, Ont., Canada už 2 sav.

P. Slaustienė, 238 Kp., Chicago, Ill. už 12 sav.

M. Mališauskiene, 299 Kuopa, Rumford, Me. už 11 sav. 6 d.

M. Masis, 352 Kp., Detroit, Mich. už 8 sav. 4 d.

VISO.....\$ 558.62

Nuo pradžios šių metų bendrai viso . . \$4,949.09

IŠMOKAMOS APDRAUDOS

1973 m. birželio 2 d.

KAROLIS CICĖNAS, 36 Kp., Chicago, Ill., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1949 m. lapkričio 1 d., mirė 1973 m. balandžio 22 d. Apdrauda išmokėta velionio sūnui Kęstučiui Cicėnui.

JOHN HORBAN, 126-pav. Kp., New York, N. Y., gimęs Lietuvoje. Prie S. L. A. prisirašė 1941 m. birželio 2 d., mirė 1973 m. sausio 30 d. Apdrauda išmokėta William J. Dorsey.

KAZIMIERAS DZEDULIONIS, 173 Kp., Drucut, Mass., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1941 m. sausio 5 d., mirė 1973 m. gegužės 15 d. Apdrauda išmokėta velionio žmonai Veronikai Dzedulionis.

(Nukelta 16 pusl.)

SVEIKATOS SKYRIUS

ŠI SKYRIŲ VEDA SVEIKATOS KOMISIJA:

Dr. Antanas Gussenas Dr. Vaclovas Paprockas Dr. Edmundas Ringus

GERAS MAISTAS - KŪNO IR DANTŲ SVEIKATA

Rašo DR. A. J. GUSSENAS

Nesūžalota žmogaus mityba yra viena iš geriausių sveikatos šaltinių. Jei mes mokėtume tinkamą maistą pasirinkti ir išmoktume, kaip jį sunaudoti ir švariai gyventi, tai daugumas ligų savaime pranyktų. Bet švara turi būti išorinė ir vidinė. Žinoma, kad žmogaus viduje yra sustatyta puikiausios rūšies mašinerija, kuriai reikalingas geriausias tepalas sklandžiai ir darniai darbą atlikti.

Žmogus kasdieninę mitybą subalansavus, kad joje būtų visi reikalingi vitaminai ir mineralinės druskos, 75% ligų, išgydomų vaistais, pačios savaime pranyktų, o 25% ligų galima būtų išgydyti vaistais ir vitaminų pagalba.

Yra žinoma, kad ligos nėra atnešamos ir užveisiamos, bet jos atsiranda ir veisiasi pačios savaime. Viso to priežastis - prasta mityba, vidinė ir išorinė kūno nešvara.

Tinkamai sutvarkius kasdieninę žmogaus mitybą, Amerikoje žmonės sunaudotų daugiau kiaušinių, pieno ir jo produktų, vaisių ir daržovių, negu nūdien sunaudojama. Iš surinktų statistikų matyti, kad juodaodžių šeimos suvartoja tik 17-ka kvortų pieno į metus. O mažų mažiausia turėtų gauti pusę kvortos į dieną. Ne ką geriau maitinasi ir baltieji, labiausiai vaikams augant. Jie irgi per mažai sunaudoja pieno, sviesto, kiaušinių, vaisių ir daržovių. O kaip su rugine arba kvietine duona, kurioje yra perteklius vitaminų ir mineralinių druskų! Augančių vaikų mityboje turėtų būti gera duona, bet ne prasta - šiaudų šiukšlės.

Augantieji vaikai neturėtų gauti per daug saldinių ir birzgaliųjų įvairiais vardais pavadintų gėrimų. Tokie gėrimai turi cheminių nuodų, kurie sukelia dujas, nevirškinimą, ir dar neužaugusių vaikų, vidaus kūno aparatą sužaloja, ir vėliau jie tampa vidaus ir dantų ligų aukomis.

Sveiki būdami, mes mažai galvojame apie savo mašinerijos sudėtį ir jos veiksmus. Tik pajutę negerumą viduje, pradedame aimanuoti, nusiskųsti, kad virškinimo mašinerija neatlieka savo pareigų.

Dr. J. W. Skinner, Chemijos ir Žemės Ūkio Departamento prižiūrėtojas, aiškina, kad visi džiovinti vaisiai turi per didelį sieros dujų kiekį, tas pats yra ir su šviežiais vaisiais ir daržovėmis. Konservavimui ir spalvai palaikyti vartojamos aršeno ir švino dujos. Tas pats daroma ir su baltais miltais, pyragaičiais, duona ir mėsa.

Nėra abejonės, kad maistas yra vienas iš svarbiausių veiksnių žmogaus gyvybės palaikyme. Bėda su maistu tik ta, kad jį sužaloja cheminiai prezervai ir padaro kenksmingą mitybai. Nūdieninis žmogus, neturėdamas kitos išeities, turėjo priprasti prie maiste esamų nuodų. Ir anksčiau ar vėliau jis užmoka savo sveikata ir kartais net gyvybe.

Dabar nėra jokia naujiena, kad tiek daug žmonių serga ir miršta nuo vidurių ligų, vėžio, džiovos, ulcერიų. Nuo vėžio ir džiovos miršta kasmet šimtai tūkstančių. Toks skaičius miršta, o kiek serga? Čia nepriskaitoma įvairių širdies sutrikimų, kuriuos didžiojoje sukelia dantų ligos, kaip pas augančius vaikus, taip ir pas užaugusius žmones.

Sveikatos centrų surinkti duomenys rodo, kad didmiesčiuose kasdien įvairiomis ligomis serga apie septyni milijonai žmonių. Ne visi serga vėžiu ar džiova, tačiau dauguma serga vidaus ligomis, kylančiomis nuo prastos, užneštos mitybos. Daugiausia ligos plinta tarp biednųjų šeimų, o labiausiai tarp vaikų, kurie minta prasčiausiu maistu - atmatomis, nes neturi už ką gero maisto pirkti!

IŠMOKAMOS APDRAUDOS

Atkelta iš 5 psl.

PRANAS JANKAUSKAS, 212 Kp., Kenosha, Wis., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1933 m. gruodžio 31 d., mirė 1973 m. sausio 10 d. Apdrauda išmokėta sesers dukteriai Gladys Wells.

JONAS ČIAPAS, 227 Kuopa, Des Moines, Iowa, gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1928 m. sausio 1 d., mirė 1973 m. balandžio 13 d. Apdrauda išmokėta velionio sūnui Albert Chappas.

PRANAS MOLIS 306 Kp., Danbury, Conn., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1924 m. rugpjūčio 10 d., mirė 1973 m. gegužės 16 d. Apdrauda išmokėta velionio dukteriai Felicia L. Tierney.
VISO \$2,950.00

1973 m. birželio 9 d.

EMILJA TAMELIENĖ, 1 Kp., Edwardsville, Pa., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1918 m. gruodžio 1 d., mirė 1973 m. liepos 30 d. Apdrauda išmokėta velionės krikšto dukteriai Dana Praski-Gedeon.

JUOZAS GRUBEVIČIUS, 236 Kp., Toronto, Ont., Canada. Prie SLA prisirašė 1938 m. gruodžio 11 d., mirė 1973 m. kovo 21 d. Apdrauda išmokėta velionio vaikams: Izabel

Simonavičius, Zuzan Hope ir John Grubevičius.

VISO . . . \$ 450.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$59,446.00

IŠMOKAMOS TAUPOMOS APDRAUDOS

1973 m. birželio 2 d.

Larisa Jankūnas, 301 Kuopa, Cicero, Illinois

1973 m. birželio 9 d.

Audronė Gudas, 126 Kp., New York, N. Y.
Eduardas Tallat-Kelpša, 301 Kp., Cicero, Ill.

VISO \$ 1,500.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$11,750.00

IŠMOKAMOS LIGOJE PAŠALPOS

A. Jarulis, 40 Kp., Pittsburgh, Pennsylvania už 12 sav.

J. Mischik, 44 Kp., Miami, Fla. už 6 savaites 4 dienas.

A. M. Stevens, 62 Kp., Lorain, Ohio už 6 sav. 5 d.

M. Linchus, 211 Kp., Mahanoy City, Pa. 11 sav. 6 d.

T. Bumbulis, 350 Kp., Moundsville, W. Va. už 10 sav. 2 d.

VISO \$ 246.57
Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$5,295.66

Detroit, Michigan

EKSKURSIJĄ Į PITTSBURGHO UNIVERSITETE LIETUVIŲ KAMBARĮ

Lietuviams pasiryžus įrengti Lietuvos kambarį Wayne universitete įrengtus tautybių kambarius, buvo nutarta nuvykti į Pittsburgh, Pa. pamatyti tautybių kambarių Pittsburgho Universitete. Tą atliko birželio 3 d. detroitiečių aštuonių asmenų ekskursija.

Vyko: Jurgis Mikaila su žmona, Stefanija Kaunelienė, Viktorija Norvilaitė, Vytautas Kutkus, Antanas Sukauskas ir Martynas Stonis su žmona. Jie aplankė Pittsburgh Cathedral of Learning Universitetą, kuriame įruošti 19-kos tautybių kambariai, jų tarpe ir lietuvių kambarys, apie kurį neseniai ir Tėvynėje buvo rašyta ir tilpo nuotraukų.

Pittsburgho Universiteto pastatas iš lauko ir iš vidaus gotiško stiliaus, statytas 1926-30 metais. Lietuvių Kambarys pradėtas įruošti 1932 m. Pirmojo aukšto lubos aukštos, kaip katedroj. Skliautų pilioriai ir lubos masyvaus, pajuodavusio betono, patalpa niūri. Stalai ir suolai masyvaus medžio. Kadangi sekmadienio diena, studentų nebuvo.

Tautybių kambariuose studentų taip pat nebuvo.

Katedros pirmame aukšte įrengti tie 19-kos tautybių kambariai. Neįmanoma visų tautybių kambarių aprašyti, bandysiu šį tą pabrėžti tik apie lietuvių kambarį.

Grindys ąžuolo parketo, sienos lino audiniu. Audiniuose ornamen-

tų iš atokiau žiūrint nesimato. Nuo dulkių ir oro pasikeitimo audinys papilkėjęs, bet sveikas. Lietuvoje, mano atminime, prieš 60 metų ir anksčiau, niekas seklyčių ar gričių sienų drobių audiniais netiesdavo, tiesdavo tik ties lova ant sienos vieną gabaliuką.

Gale kambario, sienoje nupieštas, pagal Konstantino Čiurlionio paveikslą, lyg kopija vaizduojanti du karalius. Paveikslas gerokai apdilis, reikalingas atnaujinti. Kitame gale kambario rašomoji lenta. Viršuje lentos įrašyti mūsų didvyrių vardai: Daukantas, Basanavičius, Kudirkas ir Maironis. Ant grindų stovi masyvaus medžio ąžuolinis stalas. Stalo kojos ornamentškai išpiauštos. Stovi šešiolika ąžuolinių kėdžių.

Radiatorius paslėptas po ornamentškai išpiauštų ąžuolinių lentų dangčiu.

Lubose keturios lempos, apie lempas pagražinimas iš pajuodavusio ąžuolo medžio, ištraukto iš Nemuno vandens. Lubos atrodo buvo baltai dažytos, bet dabar gerokai patamsėjusios. Durų staktos ir pačios durys ornamentuotos pagal lietuviškos klėtėlės stilių, virš durų žiogreliai.

Malonūs Pittsburgho lietuviai mus sutiko gėlėmis, pavaišino pyragaičiais ir kavute: ponis Bird, Ivens Nely ir Tavorai, tėvas ir sūnus.

A. SUKAUSKAS

TĖVYNĖ, 1973 m. birželio-June 15 d.

MIRĖ dr. Doma Sleževičienė

Monticello Convalescent Center, Chicago, Ill. ligoninėje gegužės 8 mirė Doma Sleževičienė.

Šešias savaites buvo gydoma šv.

Kryžiaus ligoninėje, rūpestingoje dr. A. Kavaliūno priežiūroje. Sirgo vėžio ir arteriosklerozės ligomis. Ligoninėje išgyveno lengvą širdies priepuolį.

Gegužės 10 d. pašarvota koplyčioje, apvilta jos pačios pasiruoštais tautiniais rūbais. Ažuolinis karstas, papuoštas jos pasigaminta tautine vėliava ir gražiomis laukų gėlėmis. Per dvi dienas koplyčioje lankėsi daugybė žmonių.

Velionės pagerbimas ir atsiveikinimas įvyko gegužės 11 d. vakare. Prisirinko pilna salė tautiečių. Kalbėjo ir pasimeldė Popiežiaus Rūmų garbės prelatas ir velionės giminaitis Leonardas Gižinskas. Iškilmes tvarkė ir trumpą žodį tarė L. Šmulskštys. Jis pabrėžė, kad Velionė sąmoninga ir veiklia mūsų tautos nare išliko per visą savo gyvenimą.

Lietuvos Valstiečių Liaudininkų S-gos C. K-to vardu kalbėjo agr. Jonas Bertašius, žurnalo Sėjos - Žigmas Dailidka, Lietuvos Dukterų Draugijos - Birutė Briedienė, Lietuvių Dantų Gydytojų - dr. Alina Lipskienė, Balfo - kun. Anas Trakis, Varpininkų Filisterių draugijos - Varpo redaktorius Antanas Kučys.

Gegužės 12 d. ryte, po trumpos maldos koplyčioje, velionę palydėjo į Sv. Kryžiaus bažnyčią prie Paulina ir 46 gatvių. Pamaldas laikė kun. Domeika, asistuojamas prel. L. Gižinsko ir kun. F. Kirėlio. Pamaldose dalyvavo kun. V. Bagdonavičius, kun. J. Borevičius ir kt. Smuiku grojo P. Matiukas, jam vargonais pritarė M. Motiekaitis. Po pamaldų palydėta į Lietuvių Sv. Kazimiero kapines. Palaidota velionės iš anksto pasirinktoje gražioje paminklu paženklinotoje vietoje. Karstą nešė Silvestras Balčiūnas, Kazys Griška, Gytis Krikščiūnas, Antanas Kučys, Jonas Našliūnas, Liudvikas Smulkštys.

Domicelė Pavalkytė-Sleževičienė gimė 1884 m. rugpiučio 10 d. Pagausančio km., Kauno aps. Dėl lietuviybės nepriimta į Kauno gimnaziją, aukštesniąją mokyklą baigė Kalūgoje. Odontologijos mokslus 1908 m. Kijeve. 1910 m. grįžo į Vilnių ir čia dirbo dantų gydytojos darbu. 1912 m. rugsėjo 12 d. išteko už advokato Mykolo Sleževičius. Dirbo lietuvių visuomenės ir labdarybės darbus. Veikė jaunimo draugijoje Rūtoje. 1915 m. dėl karo pasitraukė į Kalugą, praktikavo odontologiją ir rūpinosi vaikų našlaičių globa.

1918 m. gruodžio 20 d. kartu su vyru grįžo į Vilnių. Mykolas Sleževičius tuojuo patpasinėre nepriklausomos Lietuvos antrosios vyriausybės organizavimo bei karių savanorių šaukimo darbuose. Doma Sleževičienė jo darbus visai rėmė ir kada Mykolas kartu su vyriausybe 1919 m. sausio 2 d. pasitraukė į Kauną, ji pasiliko Vilniuje. Vėliau persikėlė į Kauną. Ir čia visai gelbėjo savo

- TĖVYNĖ, 1973 m. birželio-June 15 d.

D. Sleževičienė-Pavalkytė

vyru dirbti sunkų valstybinį darbą.

Neužmiršo ir labdarybės. 1919 m. Kaune įsteigė Lietuvos Moterų Globos Komitetą nukentėjusiems nuo karo našlaičiams šelpti ir buvo šio komiteto ilgametė pirmininkė ir garbės pirmininkė. Kartu su F. Bortkevičiene talkino kalinių globai ir telkė lėšas "Žiburėlio" draugijai moksleiviams šelpti.

1920 m. išrinkta vicepirmininke Lietuvos Moterų Komiteto Tėvynei Ginti. 1922 - 1923 m. Lietuvių Moterų Globos Komiteto siunčiama lankėsi Amerikoje ir surinko apie \$10,000.00 našlaičių amatų mokykloms ir dirbtuvėms steigti. 1928 m. viena iš steigėjų Lietuvos Motinoms ir Vaikams globoti organizacijų sąjungos. Priklausė Pieno Lašo draugijai ir kitoms socialinės globos organizacijoms. Buvo studentų varpininkų korporacijos Rimties garbės narė.

1944 m. pasitraukusi su šeima į Vokietiją, gyveno anglų zonoje Itzehoe miestelyje. Vėliau prie šeimos prisijungė iš Stutthofio koncentracijos stovyklos išsilaisvinęs žentas Mečys Mackevičius. Persikėlė į Pfullingą, Wuertt, ir iš čia 1949 m. emigravo į Ameriką. Apigyveno kartu su Mečio ir Marijos Mackevičių šeima Chicagoje. Paskutiniuosius penkeris metus gyveno viena anūkės Audronės Viktienės ir jos vyro namuose, pačios iširengtame jaukiame butelyje. Audronė, nors paskutiniiais metais su šeima gyveno Chicago priemiestyje, bet nuolat savo senele rūpinosi, atveždavo jai maistą ir kitaip pagelbėdavo.

D. Sleževičienė 1952 m. Chicagoje įsteigė Vasario 16 d. gimnazijai remti būrelį ir iki 1972 m. sutelkė ir pasiuntė: a) Vasario 16 d. gimnazijai \$6,790.00 ir b) Saleziečiams \$5,200.00, viso \$11,990.00. Rėmė ir Lenkijos lietuvius. Jiems pasiuntė apie 150 drabužių siuntinių. Priklausė Balfui ir Lietuvos Dukterų Draugijai.

V. Sruogienės padedama paskelbė savo atsiminimus "Doma Sleževičienė pasakoja".

Ji pasirūpino 1954 m. išleisti vertingą Mykolo Sleževičiaus monografiją ir parėmė leidybą Jurgio Gliados romano "Sunkiausių draugai ir artimieji".

Hamilton, Ont. Canada

SLA 72 KUOPOS TRADICINĖ
GEGUŽINĖ LIEPOS 22

SLA 77 Kp. gegužinė ruošiamą liepos 22 A. Padolskio sodyboje, Paris, Ont.

SLA 72 Kp. šioje vietoje ruošia gegužines jau 7-tą kartą.

Šiais metais gegužinė bus reikšminga, dar tuo, kad Kuopa yra užsimojusi pagerbti pavergtos Lietuvos didvyri, kovojusių ir žuvusių, reikalavusių Lietuvai laisvės.

SLA 72 Kuopa yra pasiryžusi įamžinti R. Kalantos vardą ir Jo vardu įnešdama \$100 į Kanados Lietuvių Fondą. Gegužinės metu bus atliktos atitinkamos ceremonijos.

Šioje reikšmingoje gegužinėje dalyvauti yra pakviestos ir SLA prezidentas Povilas P. Dargis. Jau gautas sutikimas, kad gegužinėje dalyvaus ir pasakys kalbą.

Gegužinėje svečius linksmins pagarsėjęs akordeonistas K. Deksnys iš Hamilton, Ont. Bus ir įdomi programa. Bet apie ją dar plačiau bus paskelbta vėliau.

Ryšium su R. Kalantos vardo įamžinimu ruošiami išlaimėjimai.

Kviečiame SLA kaimynines Kuopos svečius gegužinėje dalyvauti, ir savo atsilankymu prisidėsite R. Kalantą pagerbti ir Jo vardą įamžinti.

SLA 72 KP. VALDYBA

Pagerbė žurnalistą

Juozas Pronskus

Chicagoje birželio 3 d. "Menės" salėje pagerbtas Naujienų redakcijos narys, žurnalistas Juozas Pronskus, jo 80 metų sukakties proga. Pagerbimą ruošė Lietuvių Žurnalistų Sąjungos centro valdyba.

J. Janušaitis iškėlė trijų žemaičių, kilusių iš tos pačios apylinkės, nuopelnus lietuviškai spaudai: Juozo Pronskaus, Kostio Augusto, buvusio Naujienų redaktoriaus ir Jackaus Sondos, Keleivio redaktoriaus. Jie visi šiais metais sulaukė 80 metų.

LŽS Centro valdybos pirm. kun. J. Vaišnys įteikė Žurnalistų S-gos adresą.

A. Pužauskas iškėlė Juozo Pronskaus charakterio bruožus: laisvės ir nepriklausomumo pamėgimą, gamtos meilę ir kuklumą. Aktorius L. Barauskas pasakė sveikinimą žemaičių tarpe ir Butkų Juzės "Žemaičių stiprybės" ištrauką. V. Kasniūnas perskaitė šiai progai parašytą Jeronimo Cicėno straipsnį apie J. Pronskų.

Sveikino M. Mackevičius. Liaudininkų centro komiteto vardu, J. Šmotelis - Naujienų redakcijos vardu, Keleivio redaktoriaus J. Sonda sveikino ir įteikė grupės Bostono bičiulių pasirašytą adresą. Kalbėjo E. Boreišis, Kauniškės Eltos bendradarbis, A. Budreckas perdavė SLA prezidento P. Dargio ir šaulių Vytauto Didžiojo Kuopos sveikinimus.

P. Petrutis Margučio radijo vardu pasveikino. V. Kasniūnas perdavė Radio Forum savininkų A. ir M. Rudžių sveikinimus, kalbėjo A. Regis ir St. Pilka.

Savo sveikinimus atsiuntė poetas Nadas Rastenis irrašęs magnetofoninę juostelę.

Sukaktuvinėkas gavo daug sveikinimų raštu iš visos Amerikos ir Kanados. Dalyvavo J. Pronskaus dukterė su šeima, brolis, daug žinomų chicagiečių visuomenininkų, žurnalistų ir kt. Visiems širdingai padėjo sukaktuvinėkas, Žurnalistų S-ga ta proga jį išrinko savo garbės nariu.

Manhattan savaitraštis "Chelsea News", rašydamas apie kriminalinius Manhattan 23 g-vės apylinkėse, paskutiniame numery pateikė žinių, jog du vyrai buvo išbrovę į dail. Kazimiero Žoromskio meno galeriją. Dailininką nugalėję ir pririšę, jie pagrobė lietuvišku raldynu rašomąją mašinėlę ir brangų auksinį laikroduką.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Jono Juodvalkio - "Mano dienos", atsiminimai. Tai pomirtinė autoriaus knyga, redaguota Broniaus Kviklio, išleista Anatoliaus Kairio, spausdinta "Draugo" spaustuvėje, Chicago, Ill., 500 egz. tiražu, 112 psl. storio. Kaina nepažymėta.

"Naujoji Viltis" - politikos ir kultūros žurnalas, Nr. 5, išleistas 1973 m. gegužės mėnesyje, Chicago'j. Kaina \$3.00. Turinyje: dr. J. Balio kalba Chicagoje Vasario 16 dienos proga, A. Budreckio "Vilniaus 'Vairas' ir jo tautiška linkmė", K. Nausėdos - "Nepriklausomos Lietuvos ūkinė ir socialinė struktūra", E. Arbo - "Lietuvis architektas plačiame pasaulyje", V. Alanto - "Lietuvis rašytojas istorijos skersvėjuose. Be to, yra paminimos ir recenzuojamos naujos knygos, kalbama apie lietuviškąją veiklą ir žvalgomasi spaudoje. Ši "NV" laida turi naują dail. A. Tamošaičio pieštą viršelį. Administracijos adresas: 7150 So. Spaulding Ave., Chicago, Ill. 60629.

keliu", kuriame gražiai pavaizduotos pirmosios nepriklausomos Lietuvos valstybės kūrimo dienos ir išryškintas Mykolas Sleževičius.

Liko anūkės Audronės Vikta, Ina Cibas, Birutė Kelly su šeimomis, trys proanūkai, žentas Mečys Mackevičius, Lietuvoje puseserė Antosė Damušienė, Australijoje - giminaitė Aldona Sleževičiūtė-Adomėnienė ir kiti giminės, draugai ir artimieji.

Mirė

Washington, D. C. birželio 13 d. mirė poetas Jonas Aistis. Gimęs 1904 m. liepos 7 d. Aleksandravičiaus pavarde Kaupiškės dvare, Aukštosios Panemunės valsčiuje, Kauno apskrity. Rašė Kossu-Aleksandriškis-Aleksandravičius vardais. Nuo 1952 pakeitė pavardę į Aistis. Baigęs Aušros gimnaziją ir Humanitarinių Mokslų Fakultetą Kaune, daktaratą gavo Grenoble, Prancūzijoje.

New York, N. Y.

DR. JUOZAS PAJAUJIS

Šių metų (1973) birželio 10 d. mirė dr. Juozas Pajaujis (Javis). Jis gimė Punksko vls., Suvalkų aps. Ši Lietuvos provincija, lenkų užgrobtą, vis dar negrąžinama Lietuvai.

Pajaujo gyvenimas buvo veržlus ir audringas. Jam teko kalėti prie visų valdžių: ne tik okupacijų metais, bet ir nepriklausomybės laikotarpyje. Ši aplinkybė sako, kad velionis buvo ryžtingai veiklus ir mėgo sakyti tiesą, nežiūrint, kas jos klausėsi. Jo veikla šakota. Nepriklausomybės pradžioje jam teko dirbti įvairius darbus. Šlezevičiaus vyriausybėje (1918-19) jis buvo spaudos ir propagandos biuro vedėjas. Jo plunksna rašyti atsiskaitimai sukėlė tūkstančius sava-

norių kovai su Lietuvos priešais. Jis pats išėjo savanoriu ir buvo įstojęs ir Karo mokyklą (IV laidą), bet jos nebaigė.

Versalio tautos derybų metu Paryžiuje Pajaujis dirbo spaudos skyriuje prie Lietuvių delegacijos.

Visuomeninę veiklą pradėjęs Seinų miesto mokykloje, įstodamas į Aušrinės Kuopelę, ir visą gyvenimą visuomenės veikloje buvo veiklus ir kūrybingas. 1926 m. buvo išrinktas į Lietuvos Seimą liaudininkų-demokratų srovės atstovu. Gruodžio 17-tos perversmą pasmerkdamas, Pajaujis pasakė griežtą kalbą seime. Dėl to smurtininkų buvo teisiamas kartu su kitais, norėjusiais grąžinti demokratinę tvarką, ir nuteistas mirties bausme, vėliau pakeista kalėjimu iki gyvos galvos.

Po poros metų Pajaujis buvo amnestuotas, bet turėjo išvykti iš Lietuvos. Po trijų metų grįžo iš Prancūzijos į Lietuvą ir apsigyveno Klaipėdos Krašte, nes ten jam buvo leista.

Pajaujis buvo aktyvus ir spaudoj yra rašęs daug straipsnių įvairiais visuomeniniais klausimais, vertęs vadovėlių mokyklom ir mokslinių veikalų. Jis vertęs ir dailiosios literatūros veikalų: Tris muškietininkus, A. Dumas; Pingvinų salą, Anatole France; Rašytojo kelionę aplink pasaulį, V. Blasco-Xavez. Velionio iniciatyva pradėta leisti pirmos balandžio satyros jumoro laikraštis Kultūvė.

Pedagoginį darbą Pajaujis pradėjo 1915 m. Danguose ir Varėnoje, kai pradėjo kurtis pirmosios lietuvių mokyklos. 1934-38 m. doc. ir reikalų vedėjas Prekybos institute Klaipėdoje, 1941-44 VU doc.

1941 m. rusams pasitraukus iš Lietuvos, Pajaujis buvo darbo ir socialinės apsaugos ministru sukilėlių pastatytoje vyriausybėje.

1946 m. atvykęs į Ameriką 1950-52 m. Aliaskos u-te dėstė rusų kalbą ir Rusijos ekonominę geografiją, vėliau dirbo Kongreso bibliotekoje Washington, D. C. Aktyvus buvo ir lietuvių gyvenime. Mirė, pasiekęs 79 m. amžių. J. K.

IŠ LDD SUSIRINKIMO

Birželio 3 d. įvyko Lietuvių Darbininkų d-jos susirinkimas. Pasidalinta įspūdžiais iš ALTo susirinkimo, kalbėta apie susidariusią padėtį BALFe. Dalyvių nuomone, abi valdybos turėtų atsisistatinti, ir sušauktas seimas turėtų išrinkti naują valdybą, kurios buveinei patogiausia vieta New Yorkas.

Bronė Spūdienė buvo išvažiavusi poilsio į Floridą. Ji susirinkimui papasakojo apie Floridos lietuvius. Jie gerai susiorganizavę, nepamiršta ir mūsų didžiųjų švenčių gražiai paminėti.

Nutarta liepos 14 d. 3 val. popiet paminėti drąsiųjų lakūnų Dariaus ir Girėno tragiškos mirties sukaktį prie jiems pastatyto paminklo.

Birželio 1 d. ALTo metiniam apyskaitiniam susirinkime daly-

BAISIOJO BIRŽELIO

LIETUVIS NIEKAD NEUŽMIRŠ!

Štai, ištraukos iš 1940 m. birželio 16 dienos "RYTINIO LIETUVOS AIDO" Kaune.

1. Sovietų Sąjungos vyriausybė laiko būrinai reikalingu ir skubiu: a. kad vidaus reikalų ministras Skučas ir saugumo departamento viršininkas Povilaitis būtų atiduoti teismui,

b. kad tuč tuojau būtų sudaryta Lietuvoje nauja vyriausybė,

c. kad tuč tuojau būtų patikrintas laisvas įėjimas į Lietuvos teritoriją Sovietų Sąjungos kariuomenės dalinių.

2. Po šios žinios sekė kita - aiškesnė žinia:

"Birželio 15 d. 15 val. naujos Sovietų Sąjungos kariuomenės dalys peržengė Lietuvos sieną ir šiuo momentu vyksta įvairiomis kryptimis į joms numatytas vietas Lietuvoje".

3. Pagaliau, perduodama ir pati aiškiausia žinia:

"Birželio 15 d. 19 val. į Kauną atskrido Sovietų Sąjungos užsienų reikalų komisaro pavaduotojas Dekanozov ir Sovietų Sąjungos įgaliotasis ministras Lietuvai Pozdniakov.

Kauno aerodrome juos pasitiko ministro pirmininko pavaduotojas Bizauskas, Sovietų Sąjungos pasiuntinybės nariai su chargė d'affaires Semionovu priešakyje, karo aviacijos viršininkas generolas Gustaitis, protokolo direktorius įgaliotasis ministras Aukštuolis ir Kauno komendantas pulkininkas Bobelis".

Tokiomis siaubo žiniomis Lietuva gyveno prieš 33 metus, tokia klasdingai gudri ir žvėriškai grobuoniška pasirodė Maskva prieš Lietuvą, Latviją ir Estiją, taip buvom pamokinti niekad nebetikėt didesniojo, galingesniojo gera valia.

Chicagos Lietuvių Prekybos Rūmų banketas

Gegužės 19 Ridge Country Club patalpose buvo surengtas Lietuvių Prekybos Rūmų banketas.

Praeitais metais sudarytas banketo komitetas, kuriam vadovavo Stanley Molis. Jam talkino Petras Vilkelis, Bruno Gramontas, Bruno Klemka, Feliksas Raudonis, Kazys Oksas, William Kareiva ir kiti.

Už garbės stalo buvo Lietuvos generalinė konsulė ponja Juzė Daužvardienė, Petras Vilkelis, Stanley Molis, senatorius Frank Savickas, Walter Rask, Justinas Mackevičius, Adolfas Baliūnas, Kazys Oksas.

Pradėjo Stanley Molis. Algirdas Brazys sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus. Pasveikino Prekybos Rūmų prezidentas Petras Vilkelis. Trumpą ir turiningą kalbą pasakė generalinė konsulė Juzė Daužvardienė.

Apie Prekybos Rūmų skiriamas pinigines stipendijas lietuviams mokiniams trumpą informacinę kalbą pasakė šiuos reikalus jau kelintas metas tvarkantis Vyto Shukis.

Gražiai pakalbėjo Illinois senatorius Frank Savickas. Jis pranešė apie Illinois valstijos teikiamas stipendijas gabesniems ir neturtingiems mokiniams. Sen. Savickas įteikė Illinois stipendiją jaunam studentui George Benui.

vavo valdybos ir tarybos nariai ir organizacijų du atstovai, o kviesta net 60.

ALTo pirmininkaut išrinktas socialdemokratų atstovas adv. Steponas Briedis, sekretoriaut Lietuvių Darbininkų d-jos atstovas J. Gaidys.

Susirinkimas nutarė pasveikinti Joną Valaitį jo išverstu ir išleistu Krylovo pasakėčių proga ir palinkėti ilgiausių metų.

Susirinkimui pasibaigus, paminėti Zavadskienės ir Jono Vilkaičio gimtadieniai.

Kalbėjo ir senatorius Donald Swinarskis, įteikdamas stipendiją Norai Spurgytei.

Lietuvių Prekybos Rūmų stipendijos atiteko jaunam Petriui Daužvardžiui ir Simonui Petravičiui.

Vladas Rasčiauskas, American Travel Service Bureau savininkas taip pat sakė - jam labai malonu ir esą patenkintas, kad nors maža asmeniška parama galys prisidėti gabesniems lietuviams jaunuoliams gelbėti.

Tuo pačiu metu Vladas Rasčiauskas įteikė voką su stambesniu čekiu jaunai studentei Angelei Sinickaitei.

SLA narys Vladas Rasčiauskas, American Travel Service Bureau savininkas, Illinois Lietuvių Prekybos Rūmų metinio banketo metu įteikė gabiai jaunai studentei Nijolei Sparkytei stipendiją mokslui. Banketo metu jauniems lietuviams studentams buvo įteiktos kitos stipendijos. Tais reikalais dabartiniu metu daugiausia rūpinasi Rūmų pirmininkas Petras Vilkelis ir Bruno Gramontas.